

TANREZ, Hendrik (Gent 22 juni 1894 – Etterbeek 13 november 1963).

Stamde uit een Franstalige familie maar toonde reeds op jeugdige leeftijd veel belangstelling voor de V.B. Tijdens de Eerste Wereldoorlog was Tanrez activist. Hij werd voorzitter van de in maart 1916 opgerichte Brusselse **Groeningerwacht**, was toen reeds vast medewerker van de activistische *Gazet van Brussel* en schreef in december 1917 onder het pseudoniem van Zentra (anagram van Tanrez) zijn eerste brochure *Aan den IJzer*, waarin de wantoestanden op taalgebied aan het front aan de kaak worden gesteld. Tanrez behoorde tot de kring van vrijzinnige jongeren met uiterst-linkse ideeën, waarvan er verscheidene in het **activisme** stapten. Hij zag het activisme als een revolutionaire beweging. Hij was betrokken bij de groep **Nieuw Vlaanderen** in Brussel, het socialistisch getinte weekblad *De Vlam*, en was secretaris van de overkoepelende Centrale voor Socialistische Demokratische Aktie. Al deze initiatieven werden door de **Raad van Vlaanderen** gesubsidieerd en Tanrez onderhandelde ook persoonlijk met de Duitsers over financiële steun. Hij had contacten met Duitse sociaaldemocraten maar zag in dat de activisten hun sterkste steun vonden in de door hem scherp gewantrouwde reactionaire kringen in Duitsland. Dit stond echter zijn engagement niet in de weg. Toch bleef hij afstandelijk staan tegenover de Raad van Vlaanderen, was unionistischgezind (**unionisten**) en pleitte voor een onafhankelijke opstelling van de socialistischgezinde activisten.

Na de oorlog speelde Tanrez een rol in het bestuur van de erg zwakke Brusselse afdeling van **Het Vlaamsche Front**. Van zijn hand verschenen nog talrijke brochures, waarvan vooral vermeld dient te worden zijn in 1925 gepubliceerde *Een nieuwe catechismus voor den Vlaamschen nationalist*, een pleidooi voor een zelfstandig Vlaanderen. Tanrez was ook een van de voormannen van de Vlaamse **Clarté-groep**. Onder zijn impuls werd eind 1933 het maandblad *Brussel* gesticht als orgaan van het **Vlaamsch Verbond voor Brussel**, waarvoor hij regelmatig bijdragen leverde. Lange jaren was hij ook redacteur van het dagblad *De Schelde* (1919-1936) en van 1936 af van *De Dag*, waarin hij de parlementaire rubriek verzorgde en talrijke artikelen schreef onder de pseudoniemen van Interim, Interim T of T. Hij zette dat engagement na de Duitse inval voort en koos voor de **collaboratie** met de Duitsers. In 1943 verliet hij *De Dag* om als redactiesecretaris naar **Het Laatste Nieuws** te gaan. Hij was ook beheerder bij de heroprichting van Het Muziekfonds in 1940. Na de oorlog werd Tanrez in het proces rond *De Dag* veroordeeld tot vijf jaar hechtenis, één miljoen frank schadevergoeding en het verbod tot publiceren. Na zijn invrijheidstelling in 1948 werd hij handelsreiziger en leefde in sobere omstandigheden. Hij bleef Vlaams-nationalist en leverde van 1949 tot

1959 nog talrijke bijdragen voor periodieken als *Opstanding*, *Het Pennoen*, *Dietsland Europa* enzovoort. De naoorlogse bestraffingsgolf (repressie) kloeg hij aan in de brochure *De hel ontketend*. Hij speelde tevens een grote rol in de **Vlaamse Concentratie**, onder meer als hoofdredacteur van het partijblad *Vlaanderen*.

LITERATUUR: F. van der Elst, *De bewogen jaren. Mijn memoires 1920-1958*, 1985.

AELBRECHT PEERENBOOM* EN LUC VANDEWEYER